

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון כתר

ערב שבת קודש פ' תזריע-מצורע

- ב' דר"ח אייר ה'תשס"ו

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ק"ד שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונ"ו שנה לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכי"ר

לעילוי נשמת

ר' ישראל דוד ב"ר לייב ע"ה ציקמאן

נפטר ביום י"ד אלול ה'תשמ"ה

וזוגתו מרת רחל בת ר' פינחס ע"ה ציקמאן

נפטרה ביום כ"א טבת ה'תנשא

ר' יצחק אהרן ב"ר וואלף ע"ה ספיוואק

נפטר ביום כ"ו ניסן ה'תשמ"ט

וזוגתו מרת חנה בת ר' דוד הכהן ע"ה ספיוואק

נפטרה ביום ח"י מ"ח ה'תשס"ד

ר' שמואל מאיר ב"ר ישראל דוד ע"ה ציקמאן

נפטר ביום י"א תשרי ה'תשס"ב

וזוגתו מרת דינה רייזעל בת ר' יצחק אהרן ע"ה ציקמאן

נפטרה ביום כ"ה שבט ה'תשמ"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י נכדם ובנם

הרה"ת ר' אהרן וואלף וזוגתו מרת פולינה

ומשפחתם שיחיו ציקמאן

Eli Shagalov

B"H

HAIMISHE DRIVER
CAR SERVICE

24 Hour Service

CellPhone: (323) 842-3666

15 Passenger Available

Email: haimishedriver@yahoo.com

בהמשך למובא ביומן ובקשר עם ב' אייר, מובא בזה צילום מהוספה שהוסיף כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בכתי"ק לשיחת ש"פ קדושים, בדר"ח אייר ה'תשמ"ו (המענה נדפס בהתוועדות תשמ"ו ח"ג בשולי עמוד 271)

עונת הניצחון הגדול
אזינו לך לניצחון

הקדמה ב"ה
להעיר (כפי שציינת)
שיעור הרמב"ם

פענוח הכתי"ק (כפי שמופיע בצילום):

בהר"ד דש"ק קדושים להעיר (כשזכר ע"ד שיעור הרמב"ם ושייכותו)

(* להעיר שבשיעור דיום א' ב' אייר - דוגמת חשבוננו ו"עיקר": "שני לחודש אייר" (פ"ט, ה"ח. פט"ז, ד).

וראה פי"א הט"ז "העיקר... ליל... ג' ניסן" - כי שם המדובר בחשבון התקופה ובראיית ירח החדש.

(* כן להעיר בספי"ז שכדאי לחפש אולי צ"ל "אין אנו כו' שלמדו אלא על".

(* וראה הקדמת הרמב"ם לשמונה פרקים.

יחי המלך

העיר ו"עיקר
העיר ו"עיקר
העיר ו"עיקר
העיר ו"עיקר
העיר ו"עיקר
העיר ו"עיקר
העיר ו"עיקר
העיר ו"עיקר
העיר ו"עיקר
העיר ו"עיקר

ב"ה

דבר מלכות

3

בודאי יעוררו ויפרסמו בכל מקום ומקום / משיחת ש"פ חזרית-מצודת היחש"א

זמן הגאולה

7

ואן חסידים נעני' אבחריהו בנוגע לרבותינו נשיאינו / פרשת השבוע באור הגאולה

המעשה הוא העיקר

10

"לכתחילה אריבער" - "ער מיט עצמות" / הוראות למעשה בפועל

יילחום מלחמת ה' - וינצח

13

צריכים לז'ונחך את הבית" / שיחות בעיני שלימות העם והארץ

יומן תשמ"ו - פרסום ראשון

14

פרק כ"ה / יומן אירועים מהנעשה ונשמע בבית חיינו - 770 בעונת תשמ"ו בימים הסמוכים לשבת זו

ירואים בפועל שהנפקת בולים תופסת מקום ופועלת בעולם" (י"א ניסן תשמ"ה)

למידע, מחירים והזמנות

www.bul.770.org.il

גליון בולים, מעטפת יום ראשון, עלון הסבר, דף מזכרת

אה"ק: 03-9600667 ארה"ב: 212-2023275 דוא"ל: bul@770.org.il

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 917-403-5618
סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית שמואל, מיקוד: 26109 • טל': (04) 8715-770
דואר אלקטרוני: yechy@neto.bezeqint.net • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

לעיני ר' ברוך אשר ביר זאב ע"ה שמואלי - נפטר ביום ש"ק פ' בהעלותך, י"ד סיון ה'תשס"ג ולעיני מרת גישה גני' בת ר' אפרים ע"ה - נפטרה ביום ש"ק פ' ויחי, ט"ז טבת ה'תשס"ד ת.נ.צ.ב.ה.
י"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

הננו מגישים בזאת לקהל קוראינו שיחיו – חלק כ"ה מתוך יומן מהנעשה ונשמע ב"בית חיינו" 770 בשנת תשמ"ז

בהזדמנות זו אנו פונים לכל מי שיש תחת-ידו יומנים או רשימות משנת תשמ"ז – לשולחם אלינו כדי לזכות בהם את הרבים, וזכות זו תעמוד לו ולכל בני-ביתו נערך ע"י מערכת "יחי המלך" - ע"פ רשימה פרטית*, 'כלי אחריות'

י"ק פ' קמ"ט, ג' גר"ח א"י: כ"ק אד"ש נכנס להתוועדות לערך בשעה 1:30. אמר מאמר ד"ה כה אמר ה' השמים כסאי גו'.

כ"ק אד"ש קישר את המדובר בפרק ב' בפרקי אבות שקוראים בשבת זו לפתגמו המפורסם של בעל יום ההולדת "לכתחילה אריבער" (נדפס במדור "זמן הגאולה" דגליון זה).

בהמשך ביאר כ"ק אד"ש את פירושו רש"י עה"פ "לא תעמוד על דם רעך", בקשר עם החובה לפעול בהפצת התורה והיהדות. לאחר שבת הגיה כ"ק אד"ש את קטע השיחה הנ"ל (נדפס בלקו"ש חל"ב ע' 120). בשבוע הבא נפרסם אי"ה במדור הכתי"ק מענה כ"ק אד"ש למניחים דשיחה זו.

בהתוועדות התייחס כ"ק אד"ש לסיפור שאירע לפני כחודשיים עם המכונת החדשה שהכינו עבורו, באמרו שאין זה ענין של אתכפיא מכיון שאין לו שום מושג בזה, "כל המושג של מכונת חדשה אינו תופס מקום אצלי כלל, אין לי שום מושג בזה! בשבילי טובה גם המכונת הישנה, מכונת שדרכה פעלו הרבה ענינים חשובים כו', ובמילא, יכולה לשמש גם בעתיד, ובפרט – שתיכף ומיד ניסע עם "ענני שמיא"... ואז לא יצטרכו למכונת!".

ההתוועדות הסתיימה בשעה 6:00 לערך.

בימים שלאחר-מכן הוציא כ"ק אד"ש פתק מהיר למניחים להוסיף בראשי-דברים מההתוועדות הערה על כך שהרמב"ם מביא בשיעור היומי של יום ב' אייר ללומדי ג' פרקים ליום - דוגמא לדבריו מ"שני לחודש אייר" (ראה צילום כתי"ק מהפתק בעמוד הבא).

י"ק רז"ש, ג' א"י: כ"ק אד"ש חילק היום בבוקר אחר התפלה דולרים לצדקה לכאו"א במשך כשלושת רבעי השעה. לאחר-מכן נסע לאוהל.

(* עריכת היומן נעשתה ע"פ מספר יומנים של אנ"ש והתמימים אשר שהו באותה תקופה ב"בית חיינו" - 770, והעלו על הכתב את אשר ראו בעצמם או שמעו מאחרים. מטבע הדברים יתכן שנפלו אי-אלו טעויות ביומנים אלו אשר חלקם נכתב לעיתים בצורה בלתי ברורה, ואנו מתנצלים ע"כ מראש ו"שגיאות מי יבין".

בודאי יעוררו ויפרסמו בכל מקום ומקום

כיון שכבר נסתיימו "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות" - מהי ה"דרך ישרה" (הקלה והמהירה ביותר מבין כל דרכי התורה) שיבור לו האדם (כללות בניו) שגמר עניני העבודה כדי לפעול התגלות וביאת המשיח? • ההוספה בלימוד התורה בעניני משיח והגאולה היא ה"דרך ישרה" לפעול התגלות וביאת המשיח והגאולה בפועל ממש • ועל של פועל באתי - ובודאי יעוררו ויפרסמו בכל מקום ומקום: כדי לפעול התגלות וביאת המשיח תיכף ומיד - על כאו"א מישראל להוסיף בלימוד התורה (במיוחד) בעניני משיח וגאולה • קטעים משיחת ש"פ תזריע-מצורע, ו' אייר ה'תנש"א - מוגה

א. התחלתו [של פרק שני דאבות הוא:]:
 "דבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושי' ותפארת לו מן האדם":

ובהקדם הדיוקים במשנה זו – ומהם¹: (א) "איזו היא דרך ישרה" – הרי מקרא מלא דיבר הכתוב² "ישרים דרכי ה'", (ב) ("שיבור לו) האדם" – "אדם" דייקא, ש"אדם הוא במדרגה גדולה . . שליומו דכולא" (כנ"ל³), (ג) הקשר לבעל המאמר – "דבי אומר" – רבינו הקדוש, ולא בשמו ("דבי יהודה הנשיא", כפי שנזכר תיכף במשנה שלאח"ז), אלא בתואר "דבי".

(1) בהבא לקמן – ראה גם סה"ש תש"נ ח"ב ע' 420 ואל"ך. ועוד.
 (2) הושע יד, י"ד.

(* ס"ד בהשיחה (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 492).

ויש לומר הביאור בזה – בהמשך להאמרו לעיל בנוגע להתגלות וביאת המשיח:

רבי (רבינו הקדוש) – עליו נאמר (בזמנו) "אם משיח מאותן שחיין עכשיו ודאי היינו רבינו הקדוש, דסובל תחלואים וחסיד גמור הוה", דאף שהי' "חסיד גמור", שגמר עבודתו³, אעפ"כ הי' סובל תחלואים, תחלואי הגלות, כמו משיח (ששמו "חיוורא דבי רבי", "מצורע של בית רבי"), שעם היותו בתכלית השלימות, סובל וכואב תחלואי הגלות (כנ"ל⁴).

ותוכן מאמרו – "דבי אומר איזו היא דרך

(3) ע"ד הפירוש ב"צדיק גמור" – "מלשון כלי שנגמר מלאכתו" (לקו"ת דרושי סוכות פא, א).

(* ס"ב בהשיחה (סה"ש שם ע' 490).

צריכים ל"ונתץ את הבית"

בהמשך לזה, כאן המקום להזכיר בנוגע ל"ווילדקייט" שישנה אצל יהודים מסויימים למסור חלק מארץ ישראל, הארץ שהקב"ה אמר עלי' "אני נותן לכם לאחוזת", שזהו הרי פסוק המופיע בתורה שבכתב שאפילו הצדוקים מודים בו, וגם גוים מודים בו שהרי זה מובא ב"בייבל", אפי' כפי שתרגמוהו לשבעים לשון, בלשון עם ועם.

וכאן ישנם יהודים מסויימים הרוצים לילך נגד הפסוק ולמסור בפועל חלק מארץ ישראל לגוים, מצד פחדנות!

שזו הרי שטות הכי גדולה, לא רק היפך הדת, אלא היפך השכל, ואפילו היפך נפש השכלית של בהמה והיפך השכל והמדות של נפש הבהמית וכו' - שהרי אפילו מצד פחדנות לא שייך לרקוד בתוך האש או להעמיד את הצואר בפני החרב ולומר הנני מוכן ומזומן ר"ל!...

ואילו כאן קופצים ממש אל תוך האש ע"י מסירת חלקים מארץ ישראל!

ואלו הסבורים שע"י הצבעתם בעד מסירת חלקים מארץ ישראל לגוים, אע"פ ש"אני נותן לכם לאחוזת", ימנו אותם לחברי כנסת - עליהם לדעת צריכים ל"ונתץ הבית": הכנסת כפי שהיא עכשיו איננה הבית האמיתי, כיון שבבית זה יושבים קומוניסטים, מוסלמים ונוצרים, עד לכאלו שרוצים למסור חלקים מארץ ישראל שעליהם לא יודעים איזה תואר לומר, ובכלל לא זקוקים לומר עליהם תואר, משום שהם בעצמם צועקים שבשביל השלום הכל כדאי, אפילו למסור את כל ארץ ישראל (כידוע ומפורסם אפילו בעיתונים "פייפערס")!

ולכן צריכים ל"ונתץ את הבית", ולבנות בית חדש שיהי' בית אמיתי.

וכמדובר כמ"פ, שהעולם מזדעזע, ומיום ליום הזעזועים גוברים יותר.

וכפי שרואים שהיום כבר הפסיקו לרמות את עצמם, לטעות ולומר על החוזה האומלל ד"קעמפ דייוויד, ע"ש "דוד מלך ישראל חי וקיים", שחתמו עליו לפני מס' שנים - שהוא דבר טוב וצריכים לשמוח על זה וכו'.

קעת כבר לא עושים לכבוד זה שום חגיגות ("באנקעטן"), לא טופחים לעצמם על השכם ולא מאחלים אחד לשני "מזל טוב" וכו'.

ובאמת, במקום לשלוח מכתבים שיש לקבוע יום זה (של חתימת ההסכם) כ"יום טוב" - היו צריכים לשלוח מכתבים שזהו יום מר ונורא, מר צער ומבהיל.

מה שפעלו ע"י החתימה על החוזה האומלל הנ"ל, הוא בכי'; אינני רוצה לומר לדורות משום שמישיח בא תיכף ומיד - אבל "מקץ שנתיים ימים" מאז שחתמו על זה רואים כיצד הלחץ על היהודים הולך וגובר!

המשך השיחה בסוף העמוד הקודם

תורה את כל העם), והחילוק שביניהם, שענין ה"מלך" שבמשיח מורה על ההשפעה באופן מקיף שנעשית ע"י הביטול דקבלת עול מלכותו, וענין ה"רב" שבמשיח מורה על ההשפעה באופן פנימי שנעשית ע"י לימוד התורה עד שחשיב "כאילו ילדו"⁶, ויש לומר, שצירוף שניהם (מלך ורב, מקיף ופנימי) יחדיו מורה שגם האורות עליונים שלמעלה מהתלבשות בכלים (כ"א באופן מקיף בלבד) נמשכים ומתגלים בכלים (באופן פנימי), בכח התורה ("תפארת").

ב. [.] וביאור ה"דרך ישרה" להתגלות וביאת המשיח ע"י "מלכות שבתפארת" - בנוגע למעשה בפועל:

ובהקדמה - שכיון שמישיח צדקנו עומד לבוא תיכף ומיד, אבל עדיין לא בא בפועל, שלכן דרושה ההשתדלות האחרונה ("סוף לבושיו") של כאו"א מישראל להביא את המשיח, צריכה להיות הפעולה (לא ע"י מלכות בטהרתה, ענינו של מלך המשיח עצמו, אלא) ע"י "מלכות שבתפארת", כלומר, ענינו של המשיח (מלכות) כפי שהוא בתורה (תפארת), כאמור לעיל (ס"א) שע"י התורה (ענינו של משיח בתור "רב") נמשכים ומתגלים האורות עליונים דהגאולה (ענינו של משיח בתור "מלך") באופן פנימי.

ובפשטות: "תפארת" - הו"ע לימוד התורה, ו"מלכות שבתפארת" - הוא לימוד התורה בעניני מלך המשיח ובעניני הגאולה שנתבארו בריבוי מקומות⁷,

- בתורה שבכתב (ובפרט "בדברי הנביאים . . שכל הספרים מלאים בדבר זה"⁸) ובתורה שבעל פה, בגמרא (ובפרט במסכת סנהדרין

6 סנהדרין יט, ס"ב. פרש"י במדבר ג, א.

7 ונקל למוצאם - ע"י ספרי המפתחות (שרבו בדורנו זה) על סדר הא-ב, בערכים המתאימים: גאולה, משיח, וכיו"ב.

8 רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ב.

ישרה שיבור לו האדם": "האדם" - קאי על "אדם הזה (ש"הוא במדרגה גדולה . . שלימו דכולא") כשמוכשרין מעשיו ותיקן כל הדברים . . רק פסולת שבסוף לבושיו עדיין לא נתברר כו" מצד ענין הגלות - כמו רבי; ובדורנו זה - דור האחרון של הגלות, עקבתא דמשיחא, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה שהיו צריכים להעשות במשך זמן הגלות - י"ל שכל בני"הם בדרגא זו.

והשאלה היא: כיון שכבר נסתיימו "מעשיו ועבודתו כל זמן משך הגלות" - מהי ה"דרך ישרה" (הקלה והמהירה ביותר מבין כל דרכי התורה) שיבור לו האדם (כללות בני"ה) שגמר עניני העבודה כדי לפעול התגלות וביאת המשיח?⁴

והמענה לזה - "כל שהיא תפארת לעושי ותפארת לו מן האדם":

"תפארת" - קאי על התורה ("תפארת זו מתן תורה"), שמצד גודל מעלתה בכחה לחבר ב' התנועות דרצוא (קירוב ודביקות להקב"ה, "תפארת לעושי") ושוב (המשכה למטה, "תפארת לו מן האדם"), שהאורות העליונים יומשכו ויתגלו בכלים . . שע"י מתגלה ענינה האמיתי של הגלות (אורות עליונים), באופן שמושלל ענין הגלות כפשוטו, גאולה שאין אחרי' גלות ("כנ"ל").

ויש להוסיף בביאור הטעם שהתורה (תפארת) היא "דרך ישרה" להתגלות והבאת המשיח - ע"פ הידוע⁵ שבמשיח צדקנו ישנם ב' ענינים: מלך (המלך המשיח) ורב (שילמד

4 ומתחיל מהתגלות וביאת המשיח שבכאו"א מישראל, כידוע שהפסוק "דרך כוכב מיעקב גו" שקאי על מלך המשיח (ירושלמי תענית פ"ד ה"ה), קאי גם על כאו"א מישראל (ירושלמי מע"ש פ"ד ה"ו), כיון שיש בו ניצוץ מנשמת משיח (מאור עינים ס"פ פינחס).

5 אוה"ת פרשתנו (כך ג) ע' תתטז. ובארוכה - שהמ"צ להצ"צ מצות מינוי מלך.

(* ס"ד"ח בהשיחה (טה"ש שם ע' 494*).

"תמידים כסדרם", שזוהי מעלתו של ר"א בן הורקנוס, "בור סוד שאינו מאבד טיפה"; אמנם, לאחרי כן, בא אבא שאול, ומכריז בשמו של ריב"ז – נשיא הדור – שעכשיו צריכה להיות העבודה באופן ד"מעין המתגבר", עבודה שלא ע"פ סדר והדרגה, "מוספים כהלכתם" – הכרעת מעלתו של ר"א בן ערך לגבי מעלתו של ר"א בן הורקנוס.

עבודתם של כל בני הדור צריכה להיות באופן ד"לכתחילה אריבער"

ועד"ז מובן בימינו אלו – שלאחרי שכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו גילה ופירסם את דרך עבודתו של כ"ק אדמו"ר מהר"ש, "לכתחילה אריבער", הרי זו הוראה לכל בני הדור [ובפרט – המקושרים אליו, ועל ידו – עם רבותינו נשיאינו שבכל הדורות, הבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, אדמו"ר הצ"צ, אדמו"ר מהר"ש – בעל ההוראה ד"לכתחילה אריבער", ובנו, ממלא מקומו, כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע] – שעבודתם צריכה להיות באופן ד"לכתחילה אריבער".

ויש להאריך בכל הנ"ל, אבל, הלואי יקיימו מה שנתבאר בענין זה עד עתה...
(משיחת ש"פ קדושים, ב' דר"ח אייר ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

מוקדש לע"נ הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי
מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומוזזה
נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל ה'הננים"
ולע"נ זוגתו הרבנית חנה ח'י הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל - נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

המשך השיחה ממדור 'וילחום מלחמת - ה' וינצח':

והמצב הוא כ"כ חשוך ומר ("א ביטערע מצב") שישנם כאלו השמים חושך לאור ומר למתוק, וכן אור לחושך, שהא בהא תליא: מעולם לא קרה בהיסטוריה של עם ישראל שיהודים יפגעו בעצמם ע"י עשיית דבר המבהיל כמסירת חלקים מארץ ישראל ששייכת להם – לגוים!

במשך הדורות היו ליהודים כמה-וכמה צרות, אך עד לפני שנתיים לא הי' מעולם כזה דבר!

ויה"ר שה"מטמוניות של זהב" שאצל בני"י יתגלו, ושישתמשו בזהב עבור בית המקדש השלישי, בגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ מצורע, ז' ניסן ה'תשמ"א - בלתי מוגה)

המדור מוקדש לעילוי נשמת הרה"ח זלמן לייב ב"ר יעקב יצחק ע"ה עסטולין
נפטר ביום ט"ו אדר א' ה'תשס"ה
ת. נ. צ. ב. ה.
יה"ר שתיכף ומיד ממש יקוים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם בגאולה האמיתית והשלימה

ובסוף מסכת סוטה⁹) ובמדדשים, וגם – ובמיוחד – בפנימיות התורה, החל מספר הזהר (ש"בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזהר כו" יפקון בי' מן גלותא ברחמים¹⁰), ובפרט בתורת החסידות (שע"י הפצת המעיינות חוצה אתי מר דא מלכא משיחא¹¹) בתורת רבותינו נשיאינו, ובפרט בתורתו (מאמרים ולקוטי שיחות) של נשיא דורנו – מעין ודוגמא והכנה ללימוד תורתו של משיח, "תורה חדשה מאתי תצא"¹², שילמד לכל העם פנימיות התורה (טעמי תורה), ידיעת אלוקות ("דע את אלוקי אביך"¹³), כפס"ד הרמב"ם¹⁴ ש"באותו הזמן. . יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישגו דעת בוראם כו" –

וההוספה בלימוד התורה בעניני משיח והגאולה ("מלכות שבתפארת") היא ה"דרך ישרה" לפעול התגלות וביאת המשיח והגאולה בפועל ממש.

ג. ועל של פועל באתי – ובודאי יעוררו ויפרסמו בכל מקום ומקום:

כדי לפעול התגלות וביאת המשיח תיכף ומיד – על כאו"א מישראל (האנשים – הן יושבי אוהל (ישכר) והן בעלי עסק (זבולון), וכן הנשים והטף, כל חד וחד לפום שיעורא דילי') להוסיף בלימוד התורה (במיוחד) בעניני משיח וגאולה.

ומה טוב שהלימוד יהי' (ברבים) בעשרה, כי, נוסף על המעלה ד"עשרה שיושבים

9) וע"פ האמור לעיל (ס"ז בהשיחה [סה"ש תנש"א ח"ב ע' 494]) שהגאולה באה ע"י התגלות ענינו האמיתי של הגלות – יומתק שסימני הגאולה הם בסוף (סיום וגמר) מסכת סוטה הקשורה עם הגלות.
10) זח"ג קכד, ב – ברע"מ. הובא ונת' באגה"ק רסכ"ו.
11) אגה"ק דהבעש"ט – כש"ט בתחלתו.
12) ישע"י נא, ד. ויק"ד פ"ג, ג.
13) דה"א כח, ט.
14) בסיום וחותרם ספרו "משנה תורה".

ועוסקים בתורה שכינה שרוי' ביניהם¹⁵, יש מעלה מיוחדת כשלומדים עניני משיח והגאולה ברבים בנוגע להתפעלות והשמחה ברגש הלב, שע"י הולכת וגדלה ההשתוקקות והצפי' לביאת המשיח¹⁶.

ועוד ועיקר כפשוט – להוסיף בקיום המצוות בהידור, ובמיוחד בההידור במצות הצדקה (כללות כל המצוות¹⁷) ש"מקרב את הגאולה"¹⁸.

וכדאי ונכון לקשר ההוספה בצדקה עם ההוספה בתורה בעניני משיח והגאולה – עי"ז שההוספה לצדקה היא מתוך כוונה לקרב ולזרז את הגאולה, כיון שכוונה זו כשלעצמה היא חלק מלימוד התורה בעניני הגאולה – הלימוד (במחשבה – מזמן לזמן) דמאמר הז"ל "גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה"¹⁹.

ד. ויה"ר שההחלטה בכהנ"ל תמהר ותזרז ותביא תיכף ומיד את התכלית והמכוון – התגלות וביאת המשיח בפועל ממש, תיכף ומיד ממש.

ובפשטות – שביום הש"ק פרשת "אשה כי תזריע וילדה זכר", "זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו" (לפני הקריאה בתורה ועאכו"כ לפני לימוד פרקי אבות במנחה), תהי' לידת והתגלות משיח צדקנו ("חיוורא דבי רבי" כפי

15) אבות פ"ג מ"ז. וראה אגה"ק סכ"ג.
16) ולכן, גם אלה שרוצים ללמוד בעיון ושקו"ט (ועד לחדש חידושי תורה בעניני משיח וגאולה), מתוך מנוחה וישוב הדעת, ע"י הלימוד לעצמו או בחברותא – ישתדלו (מזמן לזמן) להשתתף גם בהלימוד בעשרה, כדי שיהי' אצלם גם המעלה שע"י הלימוד בעשרה (כבפנים).
17) ראה תניא פל"ז.
18) ב"ב יו"ד, א.
19) ובסגנון האמור לעיל – מלכות שבתפארת – יש לומר: תפארת הו"ע התורה, ומלכות – שעיקרה קיום מצוות המלך – הו"ע (המצוות, ובפרט מצות) הצדקה. ובמלכות שבתפארת (שהמלכות עצמה היא במדת התפארת) – גם הצדקה (מלכות) היא חלק מהתורה (תפארת).

תיכף במנחה: "בזאת יבוא אהרן אל הקודש"²⁷, כניסת כהן גדול ביוהכ"פ לקדש הקדשים²⁸, ולעתיד לבוא – לא רק אהרן, אלא גם כאו"א מישראל שיהי' בדרגת כה"ג ("ממלכת כהנים", כהנים גדולים²⁹), ולא רק ביוהכ"פ, אלא גם "בכל שעה שהוא רוצה ליכנס"³⁰.

ועוד והוא העיקר – שכל זה נעשה בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, כך שיכולים להודות ולברך על לידת והתגלות המשיח: "שהחיינו"³¹ וקיימנו והגיענו³² לזמן הזה". ■

(27) אחרי טז, ג.

(28) להעיר ששיעור היומי ברמב"ם הוא בהלכות עבודת יום הכיפורים (פרקים א-ג).

(29) יתרו יט, ו ובבעה"ט עה"פ.

(30) ויק"ר פכ"א, ו. וראה רד"ל שם. שמו"ר פל"ח, יו"ד ובמפרשים שם.

(31) להעיר, שברכת שהחיינו מברכים על שמחה הנרגשת בלב – דוקא על דבר שישנו בפועל עתה.

(32) וי"ל גם מלשון נגיעה, שיכולים (לא רק להראות, אלא גם) לגעת (אגוריען – לקו"ת ר"פ שמיני).

שהוא "ביום טהרתו") – שזוכים לשמוע ההכרזה (בכל העולם ובכל סדר ההשתלשלות) ש"הנה זה (מראה באצבעו ואומר זה) **מלך המשיח בא**", והנה זה כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בא (כיון ש"הקיצו ורננו שוכני עפר"²⁰, וצדיקים קמים לתחי' מיד²¹), וכל רבותינו נשיאינו, וכל צדיקי ונשיאי ישראל, ומשה ואהרן עמהם.

וביחד עם כל בני, "בנערנו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"²², "עוד אקבץ עליו לנקבציו"²³, "מאשור וממצרים כו' ומאיי הים"²⁴ – באים "עם ענני שמיא"²⁵, לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש, לבית המקדש (ש"בית תפלה יקרא לכל העמים"²⁶), ולקדש הקדשים – כמ"ש בהפרשה שקורין

(20) ישע"י כו, יט.

(21) ראה זח"א קמ, א.

(22) בא יו"ד, ט.

(23) ישע"י נו, ח.

(24) שם יא, יא.

(25) דניאל ז, יג. וראה סנהדרין צח, א.

(26) ישע"י נו, ז.

המדר מוקדש

לע"נ **אורי אהרן יואל** בן **יוסף ארי' לייב ז"ל** – נלב"ע ביום ב' סבת ה'תשכ"ב ולעילוי נשמת **פאולין רות** בת ר' **יצחק ע"ה** – נלב"ע ביום ב' דחה"ש, ז' סיון ה'תש"ם יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים העידו "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה ולזכות כל משפחתם שיחיו – לברכות עד בלי די

המדר הבא מוקדש לעילוי נשמת

מרת **חשא** ב"ד **נטע אורי ע"ה**

ובעלה ר' **יוסף ארי לייב** ב"ד **משה באר ע"ה**

ולע"נ ר' **מאיר** ב"ד **צבי ע"ה שנאל**

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים העידו "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה ולזכות זוג' – תבלחטיא – מרת **חי' רחל** בת **שפירנצא שנאל** ולזכות כל בני משפחותיהם שיחיו – לברכות עד בלי די

שלומד אודות פרטי הדרגות דסדר השתלשלות כו', כי אם, באופן ד"לכתחילה אריבער" – "ער מיט עצמות" [= הוא עם עצמות]...

ועד"ז בנוגע לענין ה"שכר" (כדי שיהודי יוכל לעבוד את עבודתו מתוך מנוחה כו' – אינו זקוק ל"ממוצעים", ע"י מלאך הממונה על הפרנסה וכיו"ב, כי אם, באופן ד"לכתחילה אריבער" – "מי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך", היינו, שמקבל את השכר (שלא ע"י "ממוצעים", כי אם) **מעצמות ומהות!**

והגע עצמך: נער שזה-עתה נעשה בר-מצוה, וצריך להניח תפילין (של רש"י ושל ר"ת) – כשעומד להתפלל להקב"ה, הרי מה שנוגע לו, לכאורה, אינו אלא לבקש על חכמה בינה ודעת בלימוד התורה, על פרנסה בהרחבה להוריו (ובפרט לאחר שהוצרכו להוציא סכום כסף גדול עבור התפילין שלו), וכיו"ב. ואעפ"כ, לכל לראש – אומר ר"א בן ערך – **"דע לפני מי אתה עמל"**, עליך להתקשר עם **עצמות ומהות!** ובמילא, גם בקשתך על פרנסה וכיו"ב היא – **מעצמות ומהות**, "מי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך" – **עצמות ומהות!**

בימינו אלו יש להתנהג בדרך העבודה של רבי אלעזר בן ערך

זוהי איפוא ההוראה שלמדים מהפרק דשבת זו – שבימינו אלו יש להתנהג בדרך העבודה של ר"א בן ערך, "לכתחילה אריבער".

ובפרט – לאחר דברי אבא שאול בשמו של ריב"ז שמעלתו של ר"א בן ערך מכריעה את כל שאר המעלות, כולל מעלתו של רבי אליעזר בן הורקנוס, "בור סוד שאינו מאבד טיפה", עליו אמר ריב"ז "עם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס בכף שני", מכריע את כולם" – מ"מ, ישנה מעלה גדולה יותר, "כמעין המתגבר", שלכן, "אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים, ואליעזר בן הורקנוס אף עמהם, ואליעזר בן ערך בכף שני, מכריע את כולם".

ויש לומר שהוראה זו (שבימינו יש להתנהג באופן ההנהגה דר"א בן ערך) מודגשת **בסדר דברי המשנה** – שהכרעת מעלתו של ר"א בן ערך באה **לאחרי** הכרעת מעלתו של ר"א בן הורקנוס. ובהקדים:

מבואר במפרשי המשנה⁹ ש"אבא שאול לא נחלק על ת"ק, ושני הדברים אמרם ריב"ז ושניהם אמת, דלענין הבקיאיות והזכרון הי' רבי אליעזר מכריע, ולענין החריופות והפלפול הי' ר"א בן ערך מכריע", "ומ"מ, כיון שדברי אבא שאול באו על דברי ת"ק, הוצרך להזכיר כי אף אליעזר בן הורקנוס, שאתה שבחת אותו, אפילו הוא בכלל וכו', אבל הת"ק שדבריו באו ראשונה, לא הוצרך לפרש, שכשאמר **וכל** חכמי ישראל, ממילא אף אלעזר בן ערך עמהם בכלל".

אמנם, מכיון שכל פרט ופרט שבתורה הוא בתכלית הדיוק, מובן, שיש ללמוד הוראה גם מסדר הדברים – שתחילה נזכרה מעלתו של ר"א בן הורקנוס, ולאחרי כן מעלתו של ר"א בן ערך.

והענין בזה – שסדר העבודה הרגיל, בכל הדורות, הוא (בעיקר) – בסדר והדרגה,

(9) פי' הרע"ב ותויו"ט (בשם המד"ש).

"לכתחילה אריבער" - "ער מיט עצמות"...

בשבת זו לומדים פרק שני דאבות, וכאמור, יש להתעכב על משנה שבה מודגשת ההוראה ל"לכתחילה אריבער":

בפרק שני דאבות¹ נתבארה מעלתו של רבי אלעזר בן ערך - א' מחמשת תלמידיו של רבן יוחנן בן זכאי (חמשה סוגים כלליים של תלמידים, הכוללים את כל שאר ריבוי התלמידים)² - "כמעין המתגבר", ועד כדי כך, ש"אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים . . ואלעזר בן ערך בכף שני, מכריע את כולם".

ובכן, התכונה והמעלה ד"מעין המתגבר" היא באופן ל"לכתחילה אריבער" - כי:

המעלה ד"מעין המתגבר" היא - שלמרות היותו טיפין טיפין בלבד, מ"מ, הולך ומתגבר כו'. ודוגמתו בלימוד התורה - שמיד בהתחלת לימודו, כשלומד ענין אחד, אפילו טיפה אחת בלבד, אינו ממתין עד שיוסיף ללמוד עוד ענין ועוד ענין (מדרגא לדרגא, שלב אחר שלב), אלא תיכף ומיד "מוסיף פלפול וסברות מדעתו"³, באופן ד"חריף ומקשה", "עוקר הרים"⁴ - "כמעין המתגבר".

ונמצא, שתכונה זו היא באופן ד"לכתחילה אריבער" - שמיד בהתחלת הלימוד ("לכתחילה") הולך ומתגבר ("אריבער").

ויש להוסיף, שענין זה מודגש גם בתוכן מאמרו של רבי אלעזר בן ערך⁵ - "רבי אלעזר אומר . . דע לפני מי אתה עמל, ומי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך":

שיטתו של רבי אלעזר בן ערך - "כמעין המתגבר", "לכתחילה אריבער" - היא, שמיד בהתחלת העבודה צריך יהודי לדעת "לפני מי אתה עמל" - עצמות ומהות...

ובהדגשה "דע לפני מי אתה עמל" - באופן של ידיעה דוקא (כולל - "דעת" מלשון התקשרות והתחברות)⁶, היינו, לא רק ידיעה כללית אודות "אמיתת המצאו", אלא גם ידיעה והתבוננות בפרטי הדברים - "כל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו"⁷, ובמילא, "כל הנמצאים צריכין לו"⁸, היינו, שתמיד צריך להיות חידוש ההתהוות מעצמות ומהות כו'.

כלומר, מיד בהתחלת העבודה צריך יהודי להתקשר עם עצמות ומהות - לא רק לאחרי

(1) משנה ט.

(2) ראה "ביאורים לפרקי אבות" (קה"ת, תשד"מ) ס"ע

(3) פ"י הרע"ב.

(4) ברכות והוריות בסופן.

(5) משנה יד.

(6) תניא ספ"ג.

(7) רמב"ם ריש הל' יסוה"ת.

(8) שם ה"ג. וראה בה"פירוש" שם.

ואנן חסידים נעני' אבתרייהו בנוגע לרבותינו נשיאנו

[. .] ומודגש עוד יותר בשמו של משיח (הגואל) שנקרא בשם מצורע¹ - "מצורע של בית רבי", ש"יתיב ביני' עניי סובלי חלאים", "מנוגעים, והוא נמי מנוגע" - שמשיח נמצא בעולם בזמן ומקום הגלות, ובמצב של גלות, שסובל תחלואי הגלות [כהמשך הגמרא² "אמר רב אי מן חייה הוא כגון רבינו הקדוש", "אם משיח מאותן שחיין עכשיו³ ודאי היינו רבינו הקדוש⁴, דסובל תחלואים וחסיד גמור הוה"⁵], ומצפה בקוצר רוח ובכליון עינים⁶ להתגלות (מההעלם בזמן ומצב הגלות), דמלך המשיח גואל את ישראל בגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי' גלות, כפס"ד הרמב"ם⁷ "יעמוד מלך מבית דוד וכו'".

(מתוך שיחת ש"פ תזו"מ ה'תנש"א - מוגה)

שנאמר כי רחק ממני מנחם משיב נפשי". וראה גם ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד. איכ"ר פ"א, נא. וראה לקוטי לוי"צ על מארז"ל ע' קו ש"כל הדעות אמת הם ואלו ואלו דא"ח", עיי"ש.

ואנן (חסידים) נעני' אבתרייהו (בנוגע לרבותינו נשיאינו, ובפרט כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו) - יוסף שמו, שנאמר "יוסיף אדני- שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גוי", יצחק שמו, שנאמר "אז ימלא שחוק פינור".

(5) פרש"י שם. - ועי"ש זה נקרא "חיוורא" (מצורע) דבי רבי, "ע"ש רבינו הקדוש שנקרא רבי . . שהי' סובל תחלואים ויסורים כמוהו" (חדא"ג מהרש"א שם).

(6) שלכן "שרי חד ואסיר חד (מתיר נגע ומקנחו וקושרו מתיר האחר ועושה כן, ואינו מתיר שני נגעים יחד (כשאר הסובלי חלאים שיושב ביניהם)), אמר דילמא מבעינא דלא איעכב (אי בעי לי לצאת ולגאול את ישראל לא איתעכב כדי קשירת שני נגעים) - סנהדרין שם ובפרש"י.

(7) שבהערה 3.

(1) ראה אוה"ת נ"ך (ע' צג) שהטעם שמשיח נקרא "חיוורא דבי רבי", הוא, לפי ש"בהרת עזה כש לג . . (היא) הלעו"ז דענג העליון לבושי' כתלג חויר, וע"כ משיח שהוא גילוי פנימיות עונג העליון סובל הנגע בכדי שע"ז יומשך העונג כתלג חויר".

(2) סנהדרין צח, ב.

(3) ועי"פ פס"ד הרמב"ם (הל' מלכים ספי"א) "ואם יעמוד מלך מבית דוד כו'" - היינו שהוא כבר מלך.

(4) ושם (בהתחלת הסוגיא): "דבי רבי שילא אמרי שילא שמו, שנאמר עד כי יבוא שילא, דבי רבי ינאי אמרי ינון שמו (כמו ינאי, כל אחד הי' דורש אחר שמו*)", שנאמר יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו, דבי רבי חנינה אמרי חנינה שמו, שנאמר אשר לא אתן לכם חנינה, ויש אומרים מנחם בן חזקי** שמו,

(* פרש"י שם. - ולהעיר מדיקו לשון פרש"י "כל אחד הי' דורש אחר שמו" (ולא שהתלמידים חידשו ששמו כשם רבם).

** כ"ה ("בן חזקי") בדפוסים שלפנינו, ובירושלמי ואיכ"ר: "מנחם" סתם. - ולהעיר פרש"י מעתיק תיבת "מנחם", ומוסיף "בן חזקי". וכנראה שצ"ל בפרש"י "הי' בן חזקי", אלא שהבחור הנוצער "תיקן" והשמיט "הי'". ונצ"ע.

“אל תראוני שאני שחרחרת ששזפתני השמש”

“קרואי טמאה” (פרשׁי פרשתנו יב, ז).

תרגום חפשי ללשון הקודש – בעריכת מערכת “יחי המלך”

א. הפסוק “אל תראוני שאני שחרחרת ששזפתני השמש”, מבואר בזוהר² לא בתור ציווי אלא כסיפור דברים:

“בשעתא דסיהרא אתכסיא בגלותא – היא אמרה אל תראוני”, שהפירוש בזה הוא – לא “דאיהי פקידת דלא למחמי לה”, שהיא “אבודה” ח”ו (“פארפאלן”) ולכן מבקשת שלא יביטו בה, אלא – “בגין דאיהי חמת תיאובתא דישאל לגבה למחמי נהורא, היא אמרת: אל תראוני – לא תיכלון למחמי לי, אל תראוני ודאי”, שהפירוש בזה: כשהלבנה רואה שבני ישראל לא רואים אותה, היא פוחדת שהם יתיאשו מלהביט בה – ולכן, היא אומרת ליהודים ומנחמת אותם: “אל תראוני – לא תיכלון למחמי לי, אל תראוני ודאי” – עליכם לדעת, שמה שאינכם רואים אותי הוא רק משום שעתה הוא זמן הגלות, ורק “בגין שאני שחרחרת”, כיון ש(בזמן הגלות) השמש מתכסית ממני. אך באמת קיימת אני גם עתה, בשלימות, ותיכף תבוא הגאולה שאז תראו אותי בשלימות. ולכן אל לכם להתיאש מלהביט בי.

זאת-אומרת, אע”פ שבזמן הגלות הלבנה בהעלם, היא רוצה שגם אז יביטו בה ויראו אותה,

וכאשר היהודים מסתכלים ומחפשים אותה ומצפים לראותה – אזי הלבנה עצמה מנחמת אותם, כי הגם שעתה אינכם רואים אותי, זהו רק מצד סיבה צדדית – “בגין שאני שחרחרת”, ובמילא עליכם להשאר עם תשוקה ושאפיפה לראותי, וזה גופא, שיש לכם כזו תשוקה, יפעל שתבוא הגאולה ותראו אותי בשלימות; הלבנה מביטיחה שסוף-כל-סוף יראוה, וזה גופא יהי ע”י שיצפו לראותה!

ב. [. .] ומזה ישנה מיד הוראה בפשטות:

הגלות אינה דבר טוב ולא דבר המתאים (“גלות טויג ניט”), כמובן וגם פשוט. וכשיהודי נמצא בגלות עליו לדעת, שחושך הגלות הוא רק מצד סיבה צדדית, ועליו להשתוקק ולהתגעגע לגאולה האמיתית והשלימה, “אחכה לו בכל יום שיבוא”³, לגילוי הלבנה בשלימותה, ועד שהלבנה עצמה מנחמת אותו בזמן הגלות ואומרת לו שלא יתיאש מחושך הגלות, כי הרי זה ענין צדדי, אלא שימשיך להתגעגע לגאולה, כיון שהנה הנה באה הגאולה, ואדרבה – ע”ז שהוא יצפה ויתגעגע לגאולה – זה גופא יקר יותר את הגאולה.

ג. ולא כאותם האומרים שאין זו דרכם לצעוק ולתבוע “ווי וואַנט משיח נאַו”, ואומרים שגלות היא דבר “טוב”, שהרי כיון שלא ברצוננו הלכנו לגלות, אלא הקב”ה שלח אותנו לגלות – מוכרחים לומר שזהו דבר טוב!

כוונת הגלות, אומרים הם, היא בכדי ללמוד תורה ולקיים מצוות בגלות, אבל הגלות

(3) מהי”ג עיקרים.

(1) שה”ש א, ו.

(2) ח”ג מה, ב.

עצמה היא דבר טוב (רחמנא-ליצלן)!

והראי לך, ממארז”ל⁴ “צדקה עשה הקב”ה עם ישראל שפזרן בין האומות”!

כשיהודי נמצא בגלות הוא רק “קרואי טמאה”

ד. עונים על-כך: לא! גלות היא דבר רע, שגרוע ממנה כבר לא יכול להיות!

כל ענין הגלות הוא מצד סיבה צדדית, והיא לא נוגעת (“רירט ניט אָן”) בעצם מציאותם של יהודים.

אסור, ח”ו, להודות להקב”ה על הגלות – צריך לתבוע מהקב”ה שיביא את משיח צדקנו ואת הגאולה האמיתית והשלימה בזריות וכמה שיותר מהר!

ולא כאותם הטוענים שאלו הם עסקיו של הקב”ה, ובודאי שעם הזמן הוא יביא את משיח צדקנו, והם סומכים עליו; אנחנו (טוענים הם) צריכים רק ללמוד תורה ולקיים מצוות, לסמוך על הקב”ה ולא להתערב בעסקים שלו. [לטענתם:] גלות הוא דבר נורמלי ודבר טוב, ולכן אסור לבקש “ווי וואַנט משיח נאַו”.

אומרים להם – שבכל יום מימות החול מבקשים ג’ פעמים בכל ג’ התפלות – “ותחזינה עיינינו בשובך לציון ברחמים”, ו”את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח”, “כי לישועתך קוינו כל היום”, ועוד כמה פסוקים וביטויים, וכן “אחכה לו בכל יום שיבוא”,

וגלות הוא דבר נורא (“אַן אומגליקלעכע זאַך”), עד שמובא בספרים⁵ שעונש הגלות “שקול כמעט כצער מיתה” ר”ל! ואף יותר גרוע – שהרי זה הולך ונמשך ונהי יותר ויותר גרוע, ר”ל!

חושך הגלות כפול ומכופל עד-כדי-כך, שיתכן שיהיו יהודים אשר לא יתביישו מעצמם ויאמרו שגלות היא דבר טוב!

[. .] על מצב זה נאמר⁶: “אוי להם לבנים שגלו משולחן אביהם” – גם האבא רוצה להיות יחד עם הבן וגם הבן רוצה, באם רק אינו תועה, להיות עם אביו; ובשעה שהוא נמצא, ר”ל, בגלות – אזי “אוי” לו, זהו דבר נורא שאין כמוהו! כאילו שנמצא בשוק של בורסקי, בגלות, לא במקומו הרגיל.

וכמובא בזהר, שהלבנה אומרת ליהודים שמה שהיא בהעלם בזמן הגלות הוא רק מצד סיבה צדדית, “בגין שאני שחרחרת”, ששזפתני השמש דאסתלק מני שמשא לאנהרא לי ולאסתכלא בי וחד דבני אמי נחרו בי”, אבל באמת הלבנה קיימת גם בזמן הגלות.

ועד”ז? כאשר יהודי נמצא במצב של גלות, הוא בעצמו לא טמא, ח”ו, הוא רק “קרואי טמאה” (בלשון רש”י), שהרי בעצם, הגלות לא נוגעת לו (“רירט אים ניט אָן”), זה לא מקומו! הגלות רק פועלת עליו שיהי “קרואי טמאה”.

(תרגום חפשי משיחת ש”פ תזריע ה’תשמ”א – בלתי מוגה)

(4) פסחים פז, ב.

(5) חינוך מצוה תי.

(6) ברכות ג, סע”א.

